

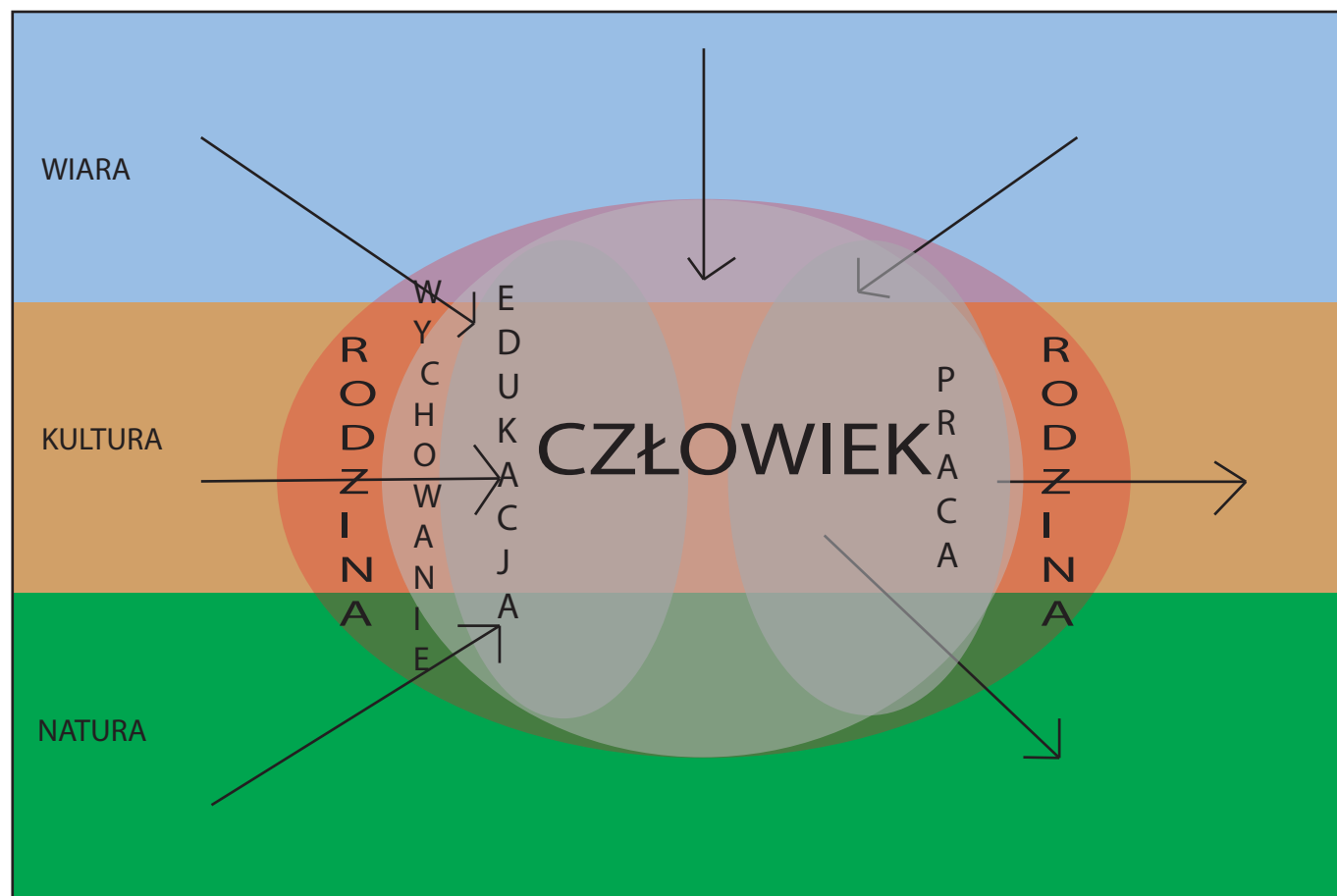
Kultura, natura, wiara, człowiek

Kulturą nazywamy wszystko to, co stworzył człowiek wysiłkiem rąk i umysłu, aby uczynić swoje życie bezpieczniejszym, lepszym, piękniejszym i wartościowszym.

Kultura mieści w sobie przyjęte przez daną społeczność modele zachowań, w tym także dotyczących wiary i natury. Język jest zakorzeniony w kulturze, historia zaś w pewnym sensie jest jej pamięcią.

Każdy rodzi się i wzrasta w określonej wierze, kulturze i środowisku. Dzięki wychowaniu w rodzinie, a następnie także edukacji i wychowaniu w szkole, człowiek zakorzenia się w rodzimej tradycji, za której pośrednictwem zostaje wszczepiony w wiarę, a także nabiera wiedzy o naturze i uczy się z nią współistnieć.

Wiara, kultura i natura trwają wieki. Na ich tle życie ludzkie jest tylko chwilą. Od człowieka zależy, jaki nada jej sens.

Ryc. 1. Człowiek a wiara, kultura i natura

Inny to ktoś, kto różni się wiarą, kulturą albo miejscem pochodzenia. W Małopolsce istnieją różne warianty Inności. Oto kilka przykładów:

Wariant I Wspólny region, wspólna wiara, wspólna narodowość, zróżnicowana kultura (np.: Podhalanie, Spiszacy, Orawianie na Podtatrzu).

Wariant II Wspólny region, wspólna wiara, wspólna kultura, różna narodowość (np. mniejszość słowacka na Spiszu i na Orawie).

Wariant III Wspólny region, odrębna mniejszość etniczna zachowująca własną kulturę i język (Romowie) lub kulturę, język i obrządek wiary (Łemkowie).

Wariant IV Wspólny region, różna narodowość, odrębna kultura, język i obrządek wiary (Ukraińcy, Ormianie) lub inna wiara (Żydzi).

Więcej na ten temat znajdziesz na stronie : <http://mniejszosci.narodowe.mswia.gov.pl/mne/mniejszosci>

Wędrując po każdej polskiej ziemi spotkamy wiele różnorodnych kultur w większości rodzimych, ale także i napływowych, dawno już osiadłych, związanych z migracjami lub innymi wydarzeniami historycznymi. Każda z nich na swój sposób wzbogaca pejzaż kulturowy naszej ojczyzny.